

Patrycja Fingas
radca prawny w kancelarii
Andersen Tax & Legal

Adrian Luty
aplikant radcowski w kancelarii
Andersen Tax & Legal

Nowe Prawo zamówień publicznych od 1 stycznia 2021 roku, ale na pewno?

Wejście w życie nowego Prawa zamówień publicznych coraz bliżej. Z dniem 1 stycznia 2021 roku wchodzi w życie ustawa Prawo zamówień publicznych, która ma zastąpić dotychczasową, obowiązującą już niemal 16 lat, ustawę o tej samej nazwie.

Rozwiązania przewidziane przez nową ustawę mają w założeniu dostosować zamówienia publiczne do realiów rynkowych. Poczynając od zasadniczych zmian w procedurze (nowa procedura przetargowa w zamówieniach, których wartość nie przekracza tzw. progów unijnych), polepszyć ma się również sytuacja wykonawców w relacjach z zamawiającymi, którzy dotychczas musieli godzić się na to, że zamawiający może więcej. Rzeczona ustawa, w odróżnieniu od poprzedniej, reguluje postanowienia umów o udzielenie zamówienia publicznego zawieranych pomiędzy zamawiającymi a wykonawcami. Przewiduje nadto katalog tzw. klauzul abuzywnych tj. postanowień, których stosowanie w umowach o udzielenie zamówienia będzie niedopuszczalne. I tak między innymi **niedozwolone będzie stosowanie postanowień przewidujących odpowiedzialność wykonawcy za zdarzenia, za które wyłączną odpowiedzialność ponosi zamawiający.** Ustawa ma również stanowić odpowiedź na problemy płynności finansowej wykonawców, spowodowanych systemem rozliczania zamówień publicznych. **Dopuszczalne będzie m.in. udzielenie przez zamawiających zaliczek na poczet wynagrodzenia wykonawców, a także obowiązkowe płatności częściowe.**

Nowa ustawa została ogłoszona 26 października 2019 roku. Ustawodawca zdecydował się na wprowadzenie długiego vacatio legis (okresu między publikacją ustawy, a jej wejściem w życie), głównie w celu umożliwienia zapoznania się wszystkim zainteresowanym z treścią aktu prawnego oraz czasu na dostosowanie się do wymogów stawianych przez nowe regulacje. Ustawa zacznie bowiem obowiązywać od 1 stycznia 2021 roku. **Jednak, czy aby na pewno ustawa będzie powszechnie stosowana w przyszłym roku?** Kwestie te zostały szczegółowo uregulowane w odrębnej ustawie, tj. w ustawie o przepisach wprowadzającej ustawę - Prawo zamówień publicznych. Zgodnie z ich treścią: do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego oraz konkursów wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 stycznia 2021 roku stosuje się przepisy dotychczasowe (ustawę z 2004 roku). Podobnie

rzecz ma się z umowami w sprawie zamówienia publicznego oraz umowami ramowymi zawartymi przed dniem 1 stycznia 2021 roku oraz zawartymi po dniu 31 grudnia 2020 roku w następstwie postępowań o udzielenie zamówienia, wszczętych przed 1 stycznia 2021 roku. Przepisy dotychczasowe znajdują też zastosowanie względem procedury odwoławczej (tj. odwołania do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej oraz skargi do sądu powszechnego), jeśli postępowanie, którego dotyczy środek zaskarżenia wszczęte zostało przed 1 stycznia 2021 roku. Nowa ustawa znajdzie zaś zastosowanie wyłącznie do postępowań wszczętych już pod jej rządami tj. po 1 stycznia 2021 roku.

Jak już wyżej sygnalizowano, ustawa wprowadza szereg udogodnień dla wykonawców. Nie można zatem wykluczyć, że zamawiający, którzy są faktycznymi dysponentami zamówienia, dołożą starań by strategiczne dla nich postępowania wszcząć jeszcze w 2020 roku. Pozwoli to na przeprowadzenie ich i uzyskanie zamówień pod rządami przepisów dla nich korzystniejszych. Oznacza to zaś, że faktyczne stosowanie nowej ustawy PZP może znacznie się opóźnić i mimo wejścia w życie z dniem 1 stycznia 2021 roku, w tym roku wszczęte zostanie mniej postępowań aniżeli w latach wcześniejszych.

W praktyce skutkiem powyższych rozwiązań będzie sytuacja, w której **od 2021 roku niektórzy wykonawcy będą realizować zamówienia pod rządami starych, mniej dogodnych przepisów, natomiast pozostali już pod rządami nowych, bardziej korzystnych przepisów.** Pozostaje zatem zadać pytanie, czy ustawodawca wprowadzając regulacje, których celem było między innymi zlikwidowanie nierówności stron postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, nie doprowadził do powstania innej nierówności - nierówności wśród wykonawców, którzy realizując w tym samym czasie zamówienia, które przedmiotowo mogą być tożsame lub podobne, faktycznie realizować będą je na zupełnie różnych warunkach?